

Τι είναι Αγροτουρισμός; Τι είναι Πολυλειτουργικό Αγρόκτημα? Νομοθεσία, Ορισμοί.

Το παρόν αποτελεί κείμενο εργασίας στελεχών της Αναπτυξιακής Δωδεκανήσου και παραπέμπει στην ελληνική νομοθεσία για το θέμα.

Για περισσότερες πληροφορίες:
Αναπτυξιακή Δωδεκάνησου Α.Ε. – www.ando.gr, fb: @anaptixiaki,
τηλ: 2241075323 εσ. 26 (κ. Γουδουλάκη, ggoud@ando.gr)

Ρόδος, 19/02/2019

Περιεχόμενα

.....	1
<i>Τι είναι Αγροτουρισμός; Νομοθεσία, Ορισμοί</i>	1
<i>N 4276/2014</i>	4
<i>Άρθρο 27 Τουρισμός Υπαίθρου</i>	4
<i>Άρθρο 28 Αγροτουρισμός – ορισμοί</i>	4
<i>Άρθρο 29 Μορφές επιχειρήσεων αγροτουρισμού</i>	5
<i>Άρθρο 30 Άσκηση δραστηριοτήτων αγροτουρισμού</i>	6
<i>Άρθρο 31 Αδειοδότηση κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων που δραστηριοποιούνται στον αγροτουρισμό</i>	6
<i>Άρθρο 32 Διάθεση αγροτικών προϊόντων από επιχειρήσεις αγροτουρισμού</i>	6
<i>Άρθρο 33 Πιστοποίηση επιχειρήσεων αγροτουρισμού – Ειδικό Σήμα</i>	6
<i>Άρθρο 34 Έλεγχος και εποπτεία επιχειρήσεων αγροτουρισμού</i>	7
<i>Άρθρο 35 Ειδικές ασφαλιστικές ρυθμίσεις</i>	7
<i>Άρθρο 36 Υφιστάμενες επιχειρήσεις</i>	7
<i>N 3874/2010</i>	8
<i>Άρθρο 1 Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων</i>	8
<i>Άρθρο 2 Ορισμοί – Δικαίωμα εγγραφής</i>	8
<i>Άρθρο 3 Διαδικασία εγγραφής</i>	10
<i>N 4235/2014</i>	12
<i>Άρθρο 40 - Τροποποίηση διατάξεων του ν. 3874/2010 (Α΄ 151)</i>	12
<i>Άρθρο 52 Πολυλειτουργικό Αγρόκτημα</i>	13
<i>N 4389/2016</i>	15
<i>Άρθρο 65 - Τροποποίηση διατάξεων του ν. 3874/2010 (Α΄ 151)</i>	15
<i>ΚΥΑ 543/34450/2017 Πολυλειτουργικά Αγροκτήματα, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με την υπ' αρ. 310/85788/18-06-2018 ΚΥΑ (ΦΕΚ 2559/Β/02-07-2018)</i>	16
<i>Άρθρο 2 ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ</i>	16
<i>Άρθρο 3 ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ</i>	16
<i>Άρθρο 4 ΟΡΙΣΜΟΙ</i>	16
<i>Άρθρο 5 ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΝΟΜΗ ΣΗΜΑΤΟΣ ΠΟΛΥΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥ ΑΓΡΟΚΤΗΜΑΤΟΣ</i>	18
<i>Α) ΓΕΝΙΚΑ</i>	18
<i>Β) ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ - ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ</i>	18
<i>ΚΥΑ 12528– ΦΕΚ 3089/Β΄/30.07.2018 «Όροι και προϋποθέσεις χορήγησης Ειδικού Σήματος Αγροτουρισμού (ΕΣΑ)»</i>	23
<i>Άρθρο 1 «Πεδίο Εφαρμογής – Ορισμοί»</i>	23
<i>Άρθρο 2 «Άσκηση δραστηριοτήτων αγροτουρισμού»</i>	24

Άρθρο 3 «Διαδικασία Χορήγησης Ειδικού Σήματος Αγροτουρισμού (Ε.Σ.Α.)».....	25
Άρθρο 4 «Κυρώσεις»	27
Άρθρο 5 «Μεταβατικές Διατάξεις».....	28
Άρθρο 6 Ειδικό Σήμα Αγροτουρισμού.....	28

Άρθρο 27 Τουρισμός Υπαίθρου

Τουρισμός υπαίθρου είναι κάθε μορφή οργανωμένης βιώσιμης τουριστικής ανάπτυξης, που έχει στόχο την επαφή του επισκέπτη με τη φύση και τις δραστηριότητες στην ύπαιθρο και που ενισχύει οικονομικά και κοινωνικά την ύπαιθρο, χωρίς να αλλοιώνει το περιβάλλον και τα ιδιαίτερα πολιτισμικά στοιχεία του κάθε τόπου.

Άρθρο 28 Αγροτουρισμός – ορισμοί

Για την εφαρμογή του παρόντος νόμου ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

1. «Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων (ΜΑΑΕ)». Είναι το μητρώο καταγραφής όλων των αγροτικών εκμεταλλεύσεων που τηρείται στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων και διέπεται από τις διατάξεις του ν.3874/2010, όπως ισχύει.
 2. «Αγροτουρισμός». Είναι η ειδική μορφή τουρισμού υπαίθρου η οποία αφορά την παροχή υπηρεσιών υποδοχής και φιλοξενίας ή και εστίασης σε χώρους λειτουργικά ενοποιημένους με αγροτικές εγκαταστάσεις, οι οποίες προσφέρονται συνδυαστικά με δραστηριότητες που σχετίζονται με την αγροτική παραγωγή, όπως και με την προστασία και ανάδειξη του φυσικού και ανθρωπογενούς αγροτικού τοπίου. Η δραστηριότητα του αγροτουρισμού συνδυάζεται υποχρεωτικά με την παραγωγή αγροτικών προϊόντων κατά την έννοια του άρθρου 2 περίπτωση ζ' του ν. 3874/2010, όπως ισχύει κάθε φορά.
- Δίνεται η δυνατότητα οι χώροι φιλοξενίας και διαμονής να χωροθετούνται από τους εγγεγραμμένους στο ΜΑΑΕ και εντός Δημοτικών Διαμερισμάτων με πληθυσμό όχι μεγαλύτερο των πέντε χιλιάδων (5.000) κατοίκων.
3. «Επιχείρηση Αγροτουρισμού». Είναι η επιχείρηση που παρέχει υπηρεσίες της παραγράφου 2 του άρθρου αυτού.
 4. «Αγρόκτημα». Ως αγρόκτημα νοείται ο λειτουργικά ενοποιημένος χώρος του εγγεγραμμένου στο ΜΑΑΕ του ν. 3874/2010, όπως ισχύει κάθε φορά, ο οποίος έχει αυτοτέλεια γηπέδου/οικοπέδου. Τα πολυλειτουργικά αγροκτήματα του άρθρου 52 του ν.4235/2014 (Α' 32) θεωρούνται για τις ανάγκες του παρόντος νόμου «Αγροκτήματα».
 5. «Καλάθι Αγροτικών Προϊόντων». Είναι το σύνολο των επιλεγμένων διατροφικών προϊόντων του πρωτογενούς τομέα, συμπεριλαμβανομένων και των προϊόντων αλιείας και υδατοκαλλιεργειών, των οποίων η παραγωγή ή και η επεξεργασία ή και η

τυποποίηση πραγματοποιείται εντός των διοικητικών ορίων της Περιφέρειας. Η αρμοδιότητα για τη θεσμοθέτηση της διαδικασίας καθορισμού του περιεχομένου του καλάθιού αγροτικών προϊόντων μίας Περιφέρειας ανήκει στο οικείο Περιφερειακό Συμβούλιο. Ως καλάθι αγροτικών προϊόντων νοείται και το καλάθι της Περιφέρειας κατά την έννοια του ν.4015/2011 (Α' 210).

6. «Ειδικό Σήμα Αγροτουρισμού». Το Ειδικό Σήμα Αγροτουρισμού είναι σήμα με ειδικό λογότυπο χορηγούμενο από το Υπουργείο Τουρισμού, με το οποίο πιστοποιείται ότι μία επιχείρηση πληροί τις ειδικές προϋποθέσεις του παρόντος νόμου και προσφέρει ένα ελάχιστο προδιαγεγραμμένο επίπεδο υπηρεσιών, που εξειδικεύεται με κοινή απόφαση των Υπουργών Τουρισμού και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, όπως ειδικότερα ορίζεται στο άρθρο 33 του παρόντος νόμου.

Άρθρο 29 Μορφές επιχειρήσεων αγροτουρισμού

1. Επιχειρήσεις Αγροτουρισμού κατά την έννοια του παρόντος νόμου είναι ιδίως:

α) Τα Αγροκτήματα. Η αγροτουριστική δραστηριότητα εντός του Αγροκτήματος αφορά αποκλειστικά την παροχή υπηρεσιών υποδοχής και φιλοξενίας ή εστίασης. Στις περιπτώσεις που οι επιχειρήσεις αυτές παρέχουν υπηρεσίες εστίασης, χρησιμοποιούν και προσφέρουν υποχρεωτικά προς κατανάλωση προϊόντα από το Καλάθι Αγροτικών Προϊόντων, ή/και προϊόντα Οικοτεχνίας, όπως αυτά καθορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 56 του ν.4235/2014, και στην περίπτωση β' της παραγράφου 5 του άρθρου 62 του ίδιου νόμου.

β) Οι αγροτικές και οι μικτές αγροτικές εκμεταλλεύσεις κατά την έννοια του άρθρου 2 παρ. 1 εδάφια δ' και ε' του ν.3874/2010, όπως ισχύει κάθε φορά, οι οποίες συνοδεύονται υποχρεωτικά με τουλάχιστον μία από τις ακόλουθες επιχειρηματικά οργανωμένες υπηρεσίες:

αα) Υπηρεσίες εστίασης με υποχρεωτική χρησιμοποίηση και προσφορά προϊόντων από το Καλάθι Αγροτικών Προϊόντων ή/και προϊόντων Οικοτεχνίας, όπως αυτά ορίζονται κάθε φορά από το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

ββ) Υπηρεσίες υποδοχής και φιλοξενίας σε τουριστικά καταλύματα των υποπεριπτώσεων α', ββ' και γγ' της περίπτωσης α', όπως και σε τουριστικά καταλύματα της περίπτωσης β' της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του παρόντος νόμου, μέγιστης δυναμικότητας μέχρι σαράντα (40) κλινών.

2. Οι επιχειρήσεις αγροτουρισμού της παραγράφου 1 μπορεί να παρέχουν υπηρεσίες επίδειξης, ενημέρωσης, παρακολούθησης ή συμμετοχής σε δράσεις και δραστηριότητες που προωθούν την επαφή του επισκέπτη- τουρίστα με την αγροτική

ζωή, τη βιώσιμη αγροτική παραγωγή, τη γαστρονομία, τη γευσιγνωσία και την οινογνωσία και την προστασία της βιοποικιλότητας.

Άρθρο 30 Άσκηση δραστηριοτήτων αγροτουρισμού

Με απόφαση του Υπουργού Τουρισμού και των αρμοδίων κατά περίπτωση Υπουργών καθορίζονται ο προσδιορισμός, η διοργάνωση και υλοποίηση της ατομικής ή ομαδικής άσκησης των δραστηριοτήτων που προβλέπονται στο άρθρο 29 του παρόντος νόμου, οι γενικές και ειδικές προϋποθέσεις, προδιαγραφές και οι όροι λειτουργίας και ασφαλείας που πρέπει να τηρούνται από τους διοργανωτές των δραστηριοτήτων αυτών, όπως και τα απαραίτητα δικαιολογητικά, και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

Άρθρο 31 Αδειοδότηση κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων που δραστηριοποιούνται στον αγροτουρισμό

Είναι δυνατή κατά παρέκκλιση των ισχυουσών διατάξεων μέσα στα όρια των κτηνοτροφικών εκμεταλλεύσεων η ίδρυση μη κύριων τουριστικών καταλυμάτων.

Άρθρο 32 Διάθεση αγροτικών προϊόντων από επιχειρήσεις αγροτουρισμού

Σε περίπτωση ανωτέρας βίας ή αντικειμενικής δυσκολίας της αγροτουριστικής επιχείρησης να διασφαλίσει την αναγκαία ποσότητα διατροφικών προϊόντων που περιλαμβάνονται στο Κατάστιχο Αγροτικών Προϊόντων της Περιφέρειας, η Περιφερειακή υπηρεσία του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων της οικείας Περιφέρειας, κατά παρέκκλιση των κείμενων διατάξεων, δύναται με αιτιολογημένη απόφασή της να εξαιρεί από την υποχρέωση χρησιμοποίησης και προσφοράς τα εν λόγω προϊόντα.

Άρθρο 33 Πιστοποίηση επιχειρήσεων αγροτουρισμού – Ειδικό Σήμα

1. Η χρήση του όρου αγροτουρισμός και των παραγώγων του επιφυλάσσεται αποκλειστικά για τις επιχειρήσεις του άρθρου 29 του παρόντος νόμου.
2. Στις επιχειρήσεις του άρθρου 29 του παρόντος νόμου, εφόσον πληρούν τα γενικά και ειδικά κριτήρια, τους όρους και τις προϋποθέσεις που καθορίζονται με απόφαση των Υπουργών Τουρισμού και Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, χορηγείται Ειδικό Σήμα Αγροτουρισμού. Με την ίδια απόφαση καθορίζεται, επίσης, ο τρόπος και η διαδικασία διαπίστωσης της συνδρομής των όρων και προϋποθέσεων για τη χορήγηση του Ειδικού Σήματος, καθώς και κάθε άλλο σχετικό θέμα.
3. Απαραίτητη προϋπόθεση για τη χορήγηση του Ειδικού Σήματος Αγροτουρισμού είναι η προηγούμενη απόκτηση από την επιχείρηση του συνόλου των ειδικών αδειών που αντιστοιχούν στις δραστηριότητές της.

4. Το Ειδικό Σήμα Αγροτουρισμού φέρει ειδικό λογότυπο και χορηγείται με απόφαση του Υπουργού Τουρισμού ή των εξουσιοδοτημένων από αυτόν Περιφερειακών Υπηρεσιών, κατόπιν προηγούμενης σχετικής αίτησης της ενδιαφερόμενης επιχείρησης.

Άρθρο 34 Έλεγχος και εποπτεία επιχειρήσεων αγροτουρισμού

1. Οι επιχειρήσεις αγροτουρισμού συνιστούν ιδιαίτερη κατηγορία τουριστικών επιχειρήσεων και καταχωρούνται ως τέτοιες στο μητρώο τουριστικών επιχειρήσεων.
2. Το Ειδικό Σήμα Αγροτουρισμού είναι αόριστης ισχύος. Η συνδρομή των προϋποθέσεων χορήγησης του Ειδικού Σήματος Αγροτουρισμού, πέραν της αρχικής διαπίστωσής της, ελέγχεται και διαπιστώνεται τουλάχιστον ανά τριετία από την υπηρεσία η οποία το χορηγεί, καθώς και από κάθε υπηρεσία που προΐσταται αυτής. Υπέρβαση του χρονικού ορίου των τριών ετών για τον επανέλεγχο της επιχείρησης δεν αίρει την ισχύ του χορηγηθέντος σήματος, με την επιφύλαξη της ευθύνης των αρμοδίων οργάνων.
3. Το Ειδικό Σήμα Αγροτουρισμού ανακαλείται από την αρχή, η οποία το χορηγεί, εάν για οποιονδήποτε λόγο παύσει η ισχύς ή ανακληθεί οποιαδήποτε απαραίτητη για την λειτουργία της αγροτουριστικής επιχείρησης άδεια λειτουργίας. Επίσης, το Ειδικό Σήμα Αγροτουρισμού ανακαλείται, μετά από προηγούμενη ακρόαση του νόμιμου εκπροσώπου της επιχείρησης, εφόσον διαπιστωθεί ότι η επιχείρηση έπαυσε να πληροί ένα ή περισσότερα κριτήρια, όρους και προϋποθέσεις του παρόντος νόμου ή της απόφασης της παραγράφου 2 του προηγούμενου άρθρου του παρόντος νόμου.
4. Εντός μηνός από την έκδοση, ανάκληση ή επαναχορήγηση του Ειδικού Σήματος Αγροτουρισμού, ενημερώνεται εγγράφως η Υπηρεσία που είναι αρμόδια για την τήρηση του κεντρικού μητρώου τουριστικών επιχειρήσεων της χώρας.

Άρθρο 35 Ειδικές ασφαλιστικές ρυθμίσεις

Οι επαγγελματίες αγρότες που δραστηριοποιούνται στον αγροτουρισμό, καθώς και όσοι απασχολούνται σε αγροτουριστική επιχειρηματική δραστηριότητα, ασφαλιζονται στον Οργανισμό Γεωργικών Ασφαλίσεων*, εκτός αν διαφορετικά προβλέπεται στο ν.3874/2010, όπως ισχύει κάθε φορά, εφόσον το εισόδημα που προέρχεται από την δραστηριότητα αυτή δεν υπερβαίνει το 50% του ετήσιου ατομικού εισοδήματός τους.

Άρθρο 36 Υφιστάμενες επιχειρήσεις

Επιχειρήσεις ή γεωργικές εκμεταλλεύσεις που κατά την δημοσίευση του παρόντος νόμου ασκούν αγροτουριστική δραστηριότητα, πρέπει εντός πέντε (5) ετών από τη δημοσίευσή του να έχουν εναρμονίσει τη λειτουργία τους σύμφωνα με τις διατάξεις του.

Άρθρο 1 Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων

1. Στο Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων δημιουργείται Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων (Μ.Α.Α.Ε.), στο οποίο εγγράφονται υποχρεωτικά όλα τα ενήλικα φυσικά πρόσωπα και τα νομικά πρόσωπα που ασκούν στην Επικράτεια αγροτική δραστηριότητα ή κατέχουν αγροτική εκμετάλλευση.

2. Σκοπός του Μητρώου Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων είναι η καταγραφή όλων των επαγγελματιών αγροτών και των αγροτικών εκμεταλλεύσεων της χώρας, με όλες τις απαραίτητες αλφαριθμητικές και χαρτογραφικές πληροφορίες, για τη λήψη αποφάσεων και την άσκηση της Αγροτικής Πολιτικής.

Άρθρο 2 Ορισμοί – Δικαίωμα εγγραφής

1. Για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος νόμου, οι παρακάτω ορισμοί έχουν αντίστοιχα την εξής έννοια:

α. Επαγγελματίας Αγρότης είναι το ενήλικο φυσικό πρόσωπο που έχει δικαίωμα εγγραφής στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων, εφόσον πληροί σωρευτικά τις ακόλουθες προϋποθέσεις:

αα) Είναι κάτοχος αγροτικής εκμετάλλευσης.

αβ) Ασχολείται επαγγελματικά με αγροτική δραστηριότητα στην εκμετάλλευση τουλάχιστον κατά 30% του συνολικού ετήσιου χρόνου εργασίας του.

αγ) Λαμβάνει από την απασχόλησή του σε αγροτική δραστηριότητα το 35% τουλάχιστον του συνολικού ετήσιου εισοδήματός του και

αδ) Είναι ασφαλισμένος στον Οργανισμό Γεωργικής Ασφάλισης (Ο.Γ.Α.) * εκτός εάν εμπίπτει στις εξαιρέσεις από την ασφάλιση στον Ο.Γ.Α., της παραγράφου 4 του παρόντος άρθρου.

β) Επαγγελματίας αγρότης θεωρείται και το απασχολούμενο στην αλιεία (θαλάσσια, εσωτερικών υδάτων, σπογγαλιεία, οστρακαλιεία, υδατοκαλλιέργεια) ενήλικο φυσικό πρόσωπο, εφόσον σωρευτικά:

βα) Είναι ιδιοκτήτης ή συνιδιοκτήτης ή μισθωτής ή συμμετέχει με οποιονδήποτε τρόπο στην εκμετάλλευση επαγγελματικού αλιευτικού σκάφους εκτός από σκάφη υπερπόντιας αλιείας ή απασχολείται στην υδατοκαλλιέργεια ως κάτοχος ή μισθωτής υδατοκαλλιεργητικής εκμετάλλευσης, τουλάχιστον κατά 30% του συνολικού ετήσιου χρόνου εργασίας του και λαμβάνει από την απασχόλησή του αυτή το 35% τουλάχιστον του ετήσιου εισοδήματος και είναι κάτοχος ατομικής επαγγελματικής άδειας αλιείας.

ββ) Προμηθεύεται ως ιδιοκτήτης ή συνιδιοκτήτης ή μισθωτής επαγγελματικού αλιευτικού σκάφους καύσιμα θαλάσσης για την κίνηση του σκάφους του τουλάχιστον μία φορά κάθε τρία έτη και

βγ) Είναι ασφαλισμένος στον Ο.Γ.Α.*, είτε στο Ν.Α.Τ., υπό την προϋπόθεση της απασχόλησής του σε αλιευτικά επαγγελματικά σκάφη τουλάχιστον επί μία πενταετία, είτε στο Ι.Κ.Α., υπό την προϋπόθεση της απασχόλησής του σε αλιευτικά επαγγελματικά σκάφη τουλάχιστον από το 2003.

Οι προϋποθέσεις της απόληψης του 35% τουλάχιστον του συνολικού ετήσιου εισοδήματος και της προμήθειας καυσίμων θαλάσσης δεν απαιτείται να συντρέχουν για τους ιδιοκτήτες επαγγελματικών αλιευτικών σκαφών ολικού μήκους μέχρι έξι (6) μέτρων. Το ποσοστό του 35% τουλάχιστον του συνολικού ετήσιου εισοδήματος που αναφέρεται στα εδάφια αγ' και βα' του παρόντος ορίζεται σε 25% τουλάχιστον του συνολικού ετήσιου εισοδήματος για τους ασχολούμενους σε αγροτική δραστηριότητα σε νησιά με πληθυσμό μέχρι 100.000 κατοίκους.

γ) Κάτοχος αγροτικής εκμετάλλευσης είναι το ενήλικο φυσικό πρόσωπο ή το νομικό πρόσωπο που είναι:

γα) Κύριος, συγκύριος ή νομέας αγροτικής εκμετάλλευσης.

γβ) Μισθωτής ή αγρολήπτης της αγροτικής εκμετάλλευσης, εφόσον η μίσθωση ή η επίμορτη αγροληψία έχει συναφθεί εγγράφως και έχει θεωρηθεί από την αρμόδια Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (Δ.Ο.Υ.) ή

γγ) Μισθωτής υδάτινης έκτασης προκειμένου για υδατοκαλλιέργεια.

δ) Αγροτική εκμετάλλευση είναι η μονάδα παραγωγής προς πώληση αγροτικών προϊόντων, όπως αυτά ορίζονται στην περίπτωση ζ' της παραγράφου αυτής. Στις δραστηριότητες της αγροτικής εκμετάλλευσης περιλαμβάνεται εκτός από την παραγωγή των προϊόντων και η αποθήκευση, τυποποίηση, συσκευασία και η εν γένει τοποθέτηση μέχρι και του σταδίου της χονδρικής και λιανικής πώλησης αποκλειστικά των προϊόντων που παράγει η ίδια η αγροτική εκμετάλλευση, καθώς και η πρώτη χωρική ή οικοτεχνική μεταποίησή τους, η θαλάσσια αλιεία, η αλιεία εσωτερικών υδάτων, η σπογγαλιεία, η οστρακαλιεία, η υδατοκαλλιέργεια, ως και η διαχείριση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας έως 100 KW και η λειτουργία αγροτουριστικών μονάδων.

ε) Μικτές αγροτικές εκμεταλλεύσεις είναι τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα τα οποία, εκτός από τον κλάδο της αγροτικής οικονομίας, δραστηριοποιούνται και σε άλλους τομείς της οικονομίας.

στ) Αγροτική δραστηριότητα είναι κάθε επαγγελματική δραστηριότητα σε έναν τουλάχιστον από τους κλάδους της αγροτικής οικονομίας, δηλαδή της φυτικής, της ζωικής ή της θαλάσσιας αλιείας, της σπογγαλιείας, της οστρακαλιείας, της αλιείας εσωτερικών υδάτων και της υδατοκαλλιέργειας, που αποσκοπεί στην παραγωγή αγροτικών προϊόντων, στη διαχείριση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας έως 100 KW, στη λειτουργία αγροτουριστικών μονάδων έως 10 δωματίων και στη δασική παραγωγή.

ζ) Αγροτικά προϊόντα είναι τα προϊόντα του εδάφους, της κτηνοτροφίας, της θαλάσσιας αλιείας, της σπογγαλιείας, της οστρακαλιείας, της αλιείας εσωτερικών υδάτων, της υδατοκαλλιέργειας, της δασοπονίας, της θηραματοπονίας και των κάθε είδους εκτροφών και τα προϊόντα που προέρχονται από το πρώτο στάδιο επεξεργασίας ή μεταποίησης αυτών, καθώς και κάθε άλλο προϊόν που προέρχεται από την αγροτική εν γένει δραστηριότητα.

2. Στο Μητρώο εγγράφονται οι επαγγελματίες αγρότες, καθώς και τα φυσικά ή νομικά πρόσωπα στα οποία περιλαμβάνονται και οι μικτές αγροτικές εκμεταλλεύσεις, που είναι αποδεδειγμένα κάτοχοι, με οποιονδήποτε νόμιμο τρόπο, αγροτικής εκμετάλλευσης στην Επικράτεια.

3. Αν η αγροτική εκμετάλλευση ανήκει λόγω συγκυριότητας ή συνεκμετάλλευσης σε περισσότερα πρόσωπα, έχουν δικαίωμα εγγραφής στο Μητρώο όλοι οι συγκύριοι ή συμμετέχοντες στην εκμετάλλευση, εφόσον είναι επαγγελματίες αγρότες, σύμφωνα με όσα ορίζονται στην παράγραφο 1 περιπτώσεις α' και β' του άρθρου αυτού. Αν δεν έχουν τις προϋποθέσεις αυτές ή αν είναι νομικά πρόσωπα, έχουν δικαίωμα εγγραφής στο Μητρώο ως κάτοχοι αγροτικής εκμετάλλευσης.

4. Φυσικά πρόσωπα απασχολούμενα στη διαχείριση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας έως 100 KW ή στη λειτουργία αγροτουριστικών μονάδων έως 10 δωματίων που δεν είναι ασφαλισμένα στον Ο.Γ.Α.*, έχουν δικαίωμα εγγραφής στο Μητρώο, ως επαγγελματίες αγρότες, εφόσον πληρούν τις λοιπές προϋποθέσεις της παραγράφου 1 εδάφιο α' του παρόντος άρθρου. Αν ο επαγγελματίας αγρότης που είναι ασφαλισμένος στον Ο.Γ.Α.* αλλάξει κύριο κλάδο κύριας ασφάλισης, λόγω λειτουργίας αγροτουριστικών μονάδων ή μονάδων διαχείρισης ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, διατηρεί την εγγραφή του στο Μητρώο.

Άρθρο 3 Διαδικασία εγγραφής

1. Για την εγγραφή τους στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων, οι επαγγελματίες αγρότες και οι κάτοχοι αγροτικών εκμεταλλεύσεων, είτε είναι δικαιούχοι ενιαίας ενίσχυσης είτε όχι, συμπληρώνουν και υποβάλλουν μηχανογραφικό έντυπο αίτησης που απευθύνεται στις κατά τόπους Περιφερειακές Διευθύνσεις του Οργανισμού Πληρωμών και Ελέγχου Κοινοτικών Ενισχύσεων

Προσανατολισμού και Εγγυήσεων (Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε.), ταυτόχρονα με την αίτηση που υποβάλλουν οι δικαιούχοι, για ενεργοποίηση των δικαιωμάτων ενιαίας ενίσχυσης. Το έντυπο αυτό επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης του άρθρου 8 του ν.1599/1986 (ΦΕΚ 75 Α΄) και επισύρει τις συνέπειες αυτού, σε περίπτωση ψευδούς ή ανακριβούς συμπλήρωσής του. Για την εγγραφή στο Μητρώο διενεργείται διασταύρωση με τα στοιχεία του ψηφιακού υποβάθρου που τηρείται στον Ο.Π.Ε.Κ.Ε.Π.Ε., όσον αφορά στις δηλούμενες εκτάσεις και εκμεταλλεύσεις.

2. Η παράλειψη υποβολής ή η ανακριβής συμπλήρωση της αίτησης από τους υπόχρεους επιφέρει έκπτωση από τα ευεργετήματα που παρέχονται στους αγρότες ή τις αγροτικές εκμεταλλεύσεις, όπως προβλέπονται από το άρθρο 78 του ν.2960/2001 (ΦΕΚ 265 Α΄), όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του με την παρ. 4 του άρθρου 22 του ν.3634/2008 και στις παραγράφους 2 και 3 του άρθρου 13 του ν.634/1977, όπως ισχύουν μετά την τροποποίησή τους με την παρ. 1 του άρθρου 5 του ν.2520/1997 και την παρ. 1 του άρθρου 8 του ν. 3220/2004.

3. Η εκπρόθεσμη υποβολή της αίτησης εγγραφής στο Μητρώο αίρει τις συνέπειες της παραγράφου 2 από την ημερομηνία υποβολής της, εκτός εάν αυτή οφείλεται σε λόγους ανώτερης βίας ή ανυπέρβλητου κωλύματος, οπότε επιτρέπεται η άρση των συνεπειών αυτών αναδρομικά από το χρόνο επέλευσής τους, εφόσον αυτό είναι εφικτό.

Άρθρο 40 - Τροποποίηση διατάξεων του ν. 3874/2010 (Α' 151)

1. Η υποπερίπτωση αδ' της περίπτωσης α' της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 3874/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«αδ) Είναι ασφαλισμένος στον Οργανισμό Γεωργικής Ασφάλισης (ΟΓΑ), εκτός αν εμπίπτει στις εξαιρέσεις από την ασφάλιση στον ΟΓΑ, που προβλέπονται στις παραγράφους 4 και 5 ή είναι δασεργάτης χωρίς ασφάλιση στον ΟΓΑ.»

2. α) Η υποπερίπτωση βα' της περίπτωσης β' της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 3874/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«βα) Είναι κάτοχος ατομικής επαγγελματικής άδειας αλιείας και ιδιοκτήτης, συνιδιοκτήτης, μισθωτής ή συμμετέχει, με οποιονδήποτε τρόπο, στην εκμετάλλευση επαγγελματικού αλιευτικού σκάφους εκτός από σκάφη υπερπόντιας αλιείας ή απασχολείται στην υδατοκαλλιέργεια ως κάτοχος ή μισθωτής υδατοκαλλιεργητικής εκμετάλλευσης. Το ως άνω φυσικό πρόσωπο ασχολείται με μία ή περισσότερες εκ των ανωτέρω δραστηριοτήτων τουλάχιστον κατά 30% του συνολικού ετήσιου χρόνου εργασίας του και λαμβάνει από την απασχόλησή του αυτή το 35% τουλάχιστον του ετήσιου εισοδήματος.»

β) Η υποπερίπτωση βγ' της περίπτωσης β' της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 3874/2010 αντικαθίσταται ως εξής:

«βγ) Είναι ασφαλισμένος στον ΟΓΑ, εκτός αν εμπίπτει στην εξαίρεση από την ασφάλιση στον ΟΓΑ, που προβλέπεται στην περίπτωση β' της παραγράφου 5 ή είναι ασφαλισμένος στο NAT, υπό την προϋπόθεση της απασχόλησής του σε αλιευτικά επαγγελματικά σκάφη τουλάχιστον επί μία πενταετία ή είναι ασφαλισμένος στο ΙΚΑ, υπό την προϋπόθεση της απασχόλησής του σε αλιευτικά επαγγελματικά σκάφη τουλάχιστον από το 2003.»

γ) Μετά την περίπτωση ζ' της παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 3874/2010 προστίθεται περίπτωση η', ως εξής:

«η) Αρχηγός αγροτικής εκμετάλλευσης είναι το φυσικό πρόσωπο, το οποίο έχει πλήρη δικαιοπρακτική ικανότητα, είναι κάτοχος αγροτικής εκμετάλλευσης, σύμφωνα με τον ορισμό της περίπτωσης γ' και οικονομικά υπεύθυνο για την κανονική λειτουργία της (αστική και φορολογική ευθύνη). Στην περίπτωση εκμεταλλεύσεων νομικών προσώπων αρχηγός νοείται ο νόμιμος εκπρόσωπος.»

3. Στο τέλος του άρθρου 2 του ν. 3874/2010 προστίθεται παράγραφος 5 ως εξής:

«5. α) Για τους νεοεισερχόμενους στον αγροτικό τομέα, οι οποίοι έχουν δικαίωμα εγγραφής στο Μητρώο, προκειμένου να χαρακτηριστούν ως επαγγελματίες αγρότες, δεν ισχύει το κριτήριο του εισοδήματος, που προβλέπεται στην υποπερίπτωση αγ΄ της περίπτωσης α΄ της παραγράφου 1 και δεν απαιτείται να είναι ασφαλισμένοι στον ΟΓΑ, για δύο (2) συνεχή έτη από την έναρξη της αγροτικής δραστηριότητάς τους. Αρκεί οι ανωτέρω να προσκομίσουν στην αρμόδια υπηρεσία υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986 (Α΄ 75), στην οποία να δηλώνουν ότι θα εγγραφούν στα μητρώα του ΟΓΑ και ότι, για το σκοπό αυτόν, εντός έξι (6) μηνών, θα υποβάλλουν προς τον ΟΓΑ σχετική αίτηση εγγραφής τους στα μητρώα του και επιλογής ασφαλιστικής κατηγορίας, σύμφωνα με τις σχετικές προς τούτο διατάξεις του ΟΓΑ. Με τη συμπλήρωση των δύο (2) ετών, ο νεοεισερχόμενος υποχρεούται να προσκομίσει τη σχετική βεβαίωση εγγραφής στον κλάδο κύριας ασφάλισης του ΟΓΑ. Σε κάθε περίπτωση μη τήρησης της υποχρέωσης αυτής, με υπαιτιότητά του, αναζητούνται και εισπράττονται εντόκως από το Δημόσιο όλα τα ωφελήματα που ο νεοεισερχόμενος τυχόν αποκόμισε από την εφαρμογή της παρούσας διάταξης.

β) Για τους νεοεισερχόμενους στον αγροτικό τομέα, απασχολούμενους στην αλιεία, οι οποίοι έχουν δικαίωμα εγγραφής στο Μητρώο, προκειμένου να χαρακτηριστούν ως επαγγελματίες αγρότες, δεν ισχύει το κριτήριο του εισοδήματος, που προβλέπεται στην υποπερίπτωση βα΄ της περίπτωσης β΄ της παραγράφου 1 και δεν απαιτείται να είναι ασφαλισμένοι στον ΟΓΑ, για δύο (2) συνεχή έτη από την έναρξη της αγροτικής δραστηριότητάς τους. Αρκεί οι ανωτέρω να προσκομίσουν στην αρμόδια υπηρεσία υπεύθυνη δήλωση του ν. 1599/1986, στην οποία να δηλώνουν ότι θα εγγραφούν στα μητρώα του ΟΓΑ και ότι, για το σκοπό αυτόν, εντός προθεσμίας έξι (6) μηνών, θα υποβάλλουν προς τον ΟΓΑ σχετική αίτηση εγγραφής τους στα μητρώα του και επιλογής ασφαλιστικής κατηγορίας, σύμφωνα με τις σχετικές προς τούτο διατάξεις του ΟΓΑ. Με τη συμπλήρωση των δύο (2) ετών, ο νεοεισερχόμενος υποχρεούται να προσκομίσει τη σχετική βεβαίωση εγγραφής στον κλάδο κύριας ασφάλισης του ΟΓΑ. Σε κάθε περίπτωση μη τήρησης της υποχρέωσης αυτής, με υπαιτιότητά του, αναζητούνται και εισπράττονται εντόκως από το Δημόσιο όλα τα ωφελήματα που ο νεοεισερχόμενος τυχόν αποκόμισε από την εφαρμογή της παρούσας διάταξης.»

Άρθρο 52 Πολυλειτουργικό Αγρόκτημα

1. Ως «Πολυλειτουργικό Αγρόκτημα» ορίζεται η αγροτική εκμετάλλευση, η οποία λειτουργεί με έμφαση στις τοπικές παραγωγικές δυνατότητες κάθε περιοχής και η οποία διαθέτει τουλάχιστον: α) καλλιεργήσιμη έκταση, β) φυτικό ή ζωικό κεφάλαιο και γ) χώρο εστίασης ή δυνατότητα εκπαίδευσης ή δυνατότητα επίδειξης και παρακολούθησης της παραγωγικής διαδικασίας ή οικοτεχνικής μεταποίησης. Επιτρέπεται η λειτουργία δικτύου Πολυλειτουργικών Αγροκτημάτων, ανά την Ελληνική Επικράτεια.

2. Στόχος του Πολυλειτουργικού Αγροκτήματος είναι:

α) Η επιστροφή στον τρόπο λειτουργίας της ελληνικής παραδοσιακής οικογένειας.

β) Η γνωριμία με παραδοσιακά επαγγέλματα, ντόπιες καλλιεργητικές μεθόδους παραγωγής και παραγωγικές διαδικασίες, οι οποίες σπανίζουν ή έχουν εκλείψει.

γ) Η γνωριμία με τις ασχολίες και τις συνήθειες της καθημερινής ζωής των κατοίκων μιας περιοχής, τα ήθη και τα έθιμα, καθώς και τη ζεστή ανθρώπινη ελληνική φιλοξενία.

δ) Η ευαισθητοποίηση γύρω από τα θέματα της προστασίας του περιβάλλοντος και της αυτόχθονης χλωρίδας και πανίδας.

ε) Η γνωριμία με τα πολιτισμικά στοιχεία μιας περιοχής, μέσα από την οργάνωση επισκέψεων σε ιστορικά και λοιπά τοπικά αξιοθέατα, καθώς και τη συμμετοχή σε υπαίθριες δραστηριότητες αναψυχής.

Το κάθε Πολυλειτουργικό Αγρόκτημα μπορεί, εφόσον διαθέτει τις κατάλληλες υποδομές και δυνατότητες, να αναπτύσσει δραστηριότητες εκπαίδευσης, πρόληψης και προάσπισης υγείας, καθώς και αθλητισμού. Δύναται να δημιουργεί συνεργατικές δράσεις με τις γεινιάζουσες παραγωγικές μονάδες γεωργίας, κτηνοτροφίας, με επιχειρήσεις μεταποίησης και τυποποίησης, καθώς και με τα κατά τόπους μουσεία, μνημεία και αρχαιολογικούς χώρους που προάγουν και αναδεικνύουν την πολιτιστική κληρονομιά της περιοχής, ιδιαίτερα με αυτά που είναι συνυφασμένα με τον παραγωγικό πολιτισμό του τόπου.

3. Για τη διάκριση του Πολυλειτουργικού Αγροκτήματος από άλλες επιχειρήσεις κατοχυρώνεται σήμα, σύμφωνα τις κείμενες διατάξεις του ν.4072/2012 (Α'86), δικαίωμα αποκλειστικής χρήσης του οποίου έχει το Υπουργείο Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων.

Άρθρο 65 - Τροποποίηση διατάξεων του ν. 3874/2010 (Α' 151)

1. Η παρ. 1 του άρθρου 2 του ν. 3874/2010 (Α'151), όπως ισχύει, τροποποιείται ως εξής:

- α) Η περίπτωση α' της παρ. 1 αντικαθίσταται ως εξής:
«α) Επαγγελματίας αγρότης είναι το ενήλικο φυσικό πρόσωπο που έχει δικαίωμα εγγραφής στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων, εφόσον πληροί σωρευτικά τις ακόλουθες προϋποθέσεις:
αα) Είναι κάτοχος αγροτικής εκμετάλλευσης.
αβ) Ασχολείται επαγγελματικά με αγροτική δραστηριότητα στην εκμετάλλευσή του τουλάχιστον κατά 30% του συνολικού ετήσιου χρόνου εργασίας του.
αγ) Λαμβάνει από την απασχόλησή του σε αγροτική δραστηριότητα το 50% τουλάχιστον του συνολικού ετήσιου εισοδήματός του και
αδ) Είναι ασφαλισμένος ο ίδιος και η αγροτική του εκμετάλλευση, όπου απαιτείται, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.
αε) Τηρεί λογιστικά βιβλία, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.»
- β) Η υποπερίπτωση βα' της περίπτωσης β' της παρ. 1 αντικαθίσταται ως εξής:
«βα) Είναι κάτοχος ατομικής επαγγελματικής άδειας αλιείας και ιδιοκτήτης, συνιδιοκτήτης, μισθωτής ή συμμετέχει, με οποιονδήποτε τρόπο, στην εκμετάλλευση επαγγελματικού αλιευτικού σκάφους εκτός από σκάφη υπερπόντιας αλιείας ή απασχολείται στην υδατοκαλλιέργεια ως κάτοχος ή μισθωτής υδατοκαλλιεργητικής εκμετάλλευσης. Το ως άνω φυσικό πρόσωπο ασχολείται με μία ή περισσότερες εκ των ανωτέρω δραστηριοτήτων τουλάχιστον κατά 30% του συνολικού ετήσιου χρόνου εργασίας του και λαμβάνει από την απασχόλησή του αυτή το 50% τουλάχιστον του συνολικού ετήσιου εισοδήματός του.»
- γ) Η υποπερίπτωση βγ' της περίπτωσης β' της παραγράφου 1 αντικαθίσταται ως εξής:
«βγ) Είναι ασφαλισμένος, σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία. Οι προϋποθέσεις της απόληψης του 50% τουλάχιστον του συνολικού ετήσιου εισοδήματος και της προμήθειας καυσίμων θαλάσσης απαιτείται να συντρέχουν για τους ιδιοκτήτες επαγγελματικών αλιευτικών σκαφών ολικού μήκους μέχρι έξι (6) μέτρα.»

Άρθρο 2 ΑΡΜΟΔΙΕΣ ΑΡΧΕΣ

1. Η Διεύθυνση Έρευνας, Καινοτομίας και Εκπαίδευσης, του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, ορίζεται ως αρμόδια αρχή για την αποτύπωση και κατοχύρωση του σήματος του πολυλειτουργικού αγροκτήματος στη Γενική Γραμματεία Εμπορίου και Προστασίας του Καταναλωτή του Υπουργείου Οικονομίας και Ανάπτυξης, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4072/2012 (Α' 86) καθώς και για την εποπτεία της εφαρμογής της παρούσας.

2. Ο «Ελληνικός Γεωργικός Οργανισμός ΔΗΜΗΤΡΑ (ΕΛΓΟ - ΔΗΜΗΤΡΑ)» ορίζεται ως αρμόδιος φορέας για την απονομή κατά χρήση του σήματος του πολυλειτουργικού αγροκτήματος.»

Άρθρο 3 ΔΙΚΑΙΟΥΧΟΙ

Δικαίωμα δημιουργίας και λειτουργίας Πολυλειτουργικών Αγροκτημάτων έχουν: α) οι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων (ΜΑΑΕ), βάσει του ν. 3874/2010 (ΦΕΚ 151 Α'), που τηρείται από το ΥΠΑΑΤ, όπως κάθε φορά ισχύει και πληρούν τις απαιτήσεις της παρούσας απόφασης β) συμπράξεις φυσικών ή/και νομικών προσώπων εγγεγραμμένων στο ΜΑΕΕ που πληρούν τις απαιτήσεις της παρούσας απόφασης και γ) συμπράξεις φυσικών ή/και νομικών προσώπων εγγεγραμμένων στο ΜΑΕΕ που πληρούν τις απαιτήσεις της παρούσας απόφασης με άλλα φυσικά ή/και νομικά πρόσωπα, με την προϋπόθεση ότι ο/οι εγγεγραμμένος/οι στο ΜΑΑΕ μετέχει/-ουν με ποσοστό τουλάχιστον 50% στη σύμπραξη.

Άρθρο 4 ΟΡΙΣΜΟΙ

Για τους σκοπούς της παρούσας απόφασης, ισχύουν οι ακόλουθοι ορισμοί:

- Πολυλειτουργικό Αγρόκτημα: Σύμφωνα με τον ν. 4235/2014 είναι η αγροτική εκμετάλλευση, η οποία διαθέτει, τουλάχιστον: α) καλλιεργήσιμη έκταση β) φυτικό ή ζωικό κεφάλαιο και γ) χώρο εστίασης ή δυνατότητα εκπαίδευσης ή δυνατότητα επίδειξης και παρακολούθησης της παραγωγικής διαδικασίας ή οικοτεχνική μεταποίηση και λειτουργεί με έμφαση στις τοπικές παραγωγικές δυνατότητες κάθε περιοχής.

- Προσανατολισμός Πολυλειτουργικού Αγροκτήματος: Κάθε πολυλειτουργικό αγρόκτημα μπορεί προαιρετικά να χαρακτηρίζεται από έναν ή περισσότερους από τους ακόλουθους προσανατολισμούς που υποδηλώνει/ουν τον/τους τομέα/-εις κύριας δραστηριοποίησής του: α) Γεωργικό (φυτικής ή ζωικής κατεύθυνσης), εφόσον δραστηριοποιείται κυρίως στην αγροτική δραστηριότητα και στην οικοτεχνία, β)

Καινοτόμο, εφόσον δραστηριοποιείται κυρίως στην εφαρμογή καινοτόμων πρακτικών και τεχνικών, γ) Περιβαλλοντικό, εφόσον δραστηριοποιείται κυρίως σε φιλοπεριβαλλοντικές δράσεις και δράσεις διατήρησης της βιοποικιλότητας, δ) Πολιτιστικό/ πολιτισμικό, εφόσον δραστηριοποιείται κυρίως στη γνωριμία με την ιστορία, τον πολιτισμό και τις παραδόσεις της ευρύτερης περιοχής και ε) Γαστρονομικό, εφόσον δραστηριοποιείται κυρίως στην ανάδειξη της τοπικής κουζίνας ή της Μεσογειακής διατροφής.

- Επιδεικτικός αγρός: Θεωρείται το πολυλειτουργικό αγρόκτημα, το οποίο εντάσσει στη λειτουργία του μεμονωμένα ή συνδυαστικά δράσεις μεταφοράς γνώσης, καινοτομίας, εκπαίδευσης, επίδειξης μεθόδων και τεχνικών της πρωτογενούς παραγωγικής διαδικασίας και μεταποίησης.

- Ειδικές περιοχές: Περιλαμβάνονται οι περιοχές της επικράτειας που χαρακτηρίζονται ως: α) νησιωτικές, εκτός των νήσων Κρήτη, Εύβοια, Ρόδος, Λέσβος και Κεφαλονιά, β) ορεινές, κατά την έννοια της Οδηγίας του Συμβουλίου 81/645/ΕΟΚ, όπως τροποποιούμενη ισχύει κάθε φορά, και γ) περιοχές με φυσικούς περιορισμούς και ειδικά μειονεκτήματα κατά την έννοια του Καν (ΕΕ) 1305/2013, άρθρο 32. Σε περίπτωση που δεν έχουν οριστεί οι περιοχές της περίπτωσης γ' και μέχρι του ορισμού τους, χρησιμοποιούνται οι περιοχές κατά την έννοια της Οδηγίας του Συμβουλίου 81/645/ΕΟΚ, όπως τροποποιούμενη ισχύει κάθε φορά, που δεν είναι «ορεινές».

- Έλεγχος Αξιολόγησης: Ο αρχικός έλεγχος που διενεργείται στις εγκαταστάσεις του αγροκτήματος, με σκοπό την εξακρίβωση της τήρησης των απαιτήσεων που θέτει το παρόν θεσμικό πλαίσιο για τον χαρακτηρισμό του ως πολυλειτουργικό και την απονομή του σήματος.

- Έλεγχος Επιτήρησης: Ο ετήσιος (επιτόπιος ή/και διοικητικός) έλεγχος που διενεργείται με σκοπό τη διαπίστωση της συνεχούς τήρησης των σχετικών απαιτήσεων της παρούσας απόφασης και τη χρήση του σήματος.

- Βεβαίωση Τήρησης Απαιτήσεων Λειτουργίας Πολυλειτουργικού Αγροκτήματος (ΒΤΑ): Η βεβαίωση, η οποία χορηγείται σε ένα αγρόκτημα που κατόπιν διοικητικού ελέγχου πληροί τις απαιτήσεις- προδιαγραφές της παρούσας απόφασης και η οποία του δίνει τη δυνατότητα προσωρινής λειτουργίας ως πολυλειτουργικό αγρόκτημα μέχρι και τη διενέργεια επιτόπιου ελέγχου για την απονομή του σήματος από τον «ΕΛΓΟ-ΔΗΜΗΤΡΑ».

Άρθρο 5 ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΑΠΟΝΟΜΗ ΣΗΜΑΤΟΣ ΠΟΛΥΛΕΙΤΟΥΡΓΙΚΟΥ ΑΓΡΟΚΤΗΜΑΤΟΣ

A) ΓΕΝΙΚΑ

1. Ως ελάχιστη ενιαία έκταση λειτουργίας ενός πολυλειτουργικού αγροκτήματος ορίζονται τα πέντε (5) στρέμματα. Στην περίπτωση των ειδικών περιοχών, όπως αυτές ορίζονται στο αρθ. 4 της παρούσας απόφασης, η ελάχιστη έκταση των πέντε (5) στρεμμάτων δύναται να μειωθεί έως τα τέσσερα (4) στρέμματα. Στην έννοια της ενιαίας έκτασης περιλαμβάνονται και εκτάσεις οι οποίες τέμνονται από τεχνικά έργα, δρόμους, ρέματα κ.λπ., εφόσον μπορούν να ενοποιηθούν λειτουργικά.
2. Σε κάθε περίπτωση γεωργικής δραστηριότητας (γεωργία/κτηνοτροφία) θα πρέπει να πληρούνται οι όροι της πολλαπλής συμμόρφωσης, όπως αυτοί κάθε φορά ισχύουν, καθώς και τυχόν περιορισμοί που προκύπτουν από την ισχύουσα δασική και περιβαλλοντική νομοθεσία.

B) ΑΠΑΙΤΗΣΕΙΣ - ΠΡΟΔΙΑΓΡΑΦΕΣ

- 1) Καλλιεργήσιμη έκταση: Η καλλιεργήσιμη έκταση που δηλώνεται στην αίτηση που υποβάλλει ο ενδιαφερόμενος θα πρέπει να βρίσκεται εντός των ορίων του αγροκτήματος, το οποίο θα χαρακτηριστεί ως πολυλειτουργικό. Στην περίπτωση που ο προσανατολισμός του αγροκτήματος δηλώνεται ως γεωργικός (φυτικής κατεύθυνσης), η καλλιεργήσιμη έκταση πρέπει να αποτελεί τουλάχιστον το 40% της διαθέσιμης συνολικής έκτασης του αγροκτήματος.
- 2) Φυτικό κεφάλαιο: Το φυτικό κεφάλαιο θα πρέπει να περιλαμβάνει τη καλλιέργεια δύο τουλάχιστον ειδών φυτικής παραγωγής, εκ των οποίων η μία τουλάχιστον επιλογή να αφορά την καλλιέργεια τοπικών/παραδοσιακών ποικιλιών, ή/και ειδών, ή/και τη χρήση πιστοποιημένου πολλαπλασιαστικού υλικού, καθώς και την καλλιέργεια με παραδοσιακές ή/και φιλοπεριβαλλοντικές μεθόδους παραγωγής.
- 3) Ζωικό κεφάλαιο: Το ζωικό κεφάλαιο θα πρέπει να έχει ποικιλομορφία, ώστε να προάγονται οι στόχοι του πολυλειτουργικού αγροκτήματος, και όπου είναι εφικτό να αποτελείται από αυτόχθονες ή τοπικές φυλές ζώων. Ως ελάχιστος πληθυσμός εκτροφής ζωικού κεφαλαίου ορίζονται, συνδυαστικά ή μη, οι τρεις (3) μεγάλες μονάδες ζώων (MMZ). Στην περίπτωση που ο προσανατολισμός του αγροκτήματος δηλώνεται ως γεωργικός (ζωικής κατεύθυνσης), τουλάχιστον το 40% της διαθέσιμης συνολικής έκτασης του αγροκτήματος θα πρέπει να χρησιμοποιείται στην κτηνοτροφική δραστηριότητα (στάβλοι, αμελκτήρια, αποθήκες ζωοτροφών, έκταση ελεύθερης βοσκής, κ.τ.λ.) καθώς και το 40% τουλάχιστον των συνολικών MMZ να αποτελείται από αυτόχθονες φυλές ζώων.

4) Χώρος εστίασης- παρασκευής γευμάτων: Στην περίπτωση που το Πολυλειτουργικό Αγρόκτημα διαθέτει χώρο εστίασης και παρασκευής γευμάτων πρέπει να πληρούνται οι προδιαγραφές υγιεινής και ασφαλείας σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία καθώς και οι διατάξεις του ν. 4177/2013 «Κανόνες ρύθμισης της αγοράς προϊόντων και παροχής υπηρεσιών και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 173/Α/2013) όπως κάθε φορά ισχύει και της υπουργικής απόφασης Α2-718/2014 «Κωδικοποίηση Κανόνων Διακίνησης και Εμπορίας Προϊόντων και Παροχής Υπηρεσιών» (ΦΕΚ 2090/Β/2014) όπως κάθε φορά ισχύει. Επιτρέπονται επίσης, τα υπαίθρια μαγειρεία και οι παραδοσιακές τεχνικές μαγειρικής που αναδεικνύουν τις τοπικές/παραδοσιακές συνήθειες μαγειρέματος (π.χ. ξυλόφουρνοι, γάστρες κ.λπ.), καθώς και οι υπαίθριοι χώροι εστίασης (π.χ. κιάσκια). Για την παρασκευή των γευμάτων προτιμώνται τα παραγόμενα προϊόντα του αγροκτήματος, προϊόντα από το καλάθι της οικείας Περιφέρειας, καθώς και άλλα τοπικά προϊόντα προερχόμενα από γειτνιάζουσες γεωργικές εκμεταλλεύσεις, επιχειρήσεις μεταποίησης και μονάδες τροφίμων οικοτεχνικής παρασκευής. Εφόσον το 50% τουλάχιστον των παρεχόμενων γευμάτων αναδεικνύουν την τοπική κουζίνα ή τοπικές διατροφικές συνήθειες, τότε ο προσανατολισμός του αγροκτήματος μπορεί να χαρακτηριστεί ως γαστρονομικός.

5) Οικοτεχνία: Στην περίπτωση που το Πολυλειτουργικό Αγρόκτημα διαθέτει μονάδα τροφίμων οικοτεχνικής παρασκευής απαιτείται βεβαίωση εγγραφής του υπευθύνου της μονάδας στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Οικοτεχνίας (ΚΗΜΟ) του ΥΠΑΑΤ. Για τους όρους και τις απαιτήσεις παραγωγής και διάθεσης τροφίμων οικοτεχνικής παρασκευής, καθώς και των διαδικασιών καταχώρισης των μονάδων αυτών στο ΚΗΜΟ, ισχύουν όσα ορίζονται στην υπουργική απόφαση 4912/120862 (ΦΕΚ 2468 Α΄/17.11.2015), όπως αυτή κάθε φορά ισχύει.

6) α) Χώρος εκπαίδευσης/επίδειξης/παρακολούθησης: Η κτηριακή υποδομή και η υλικοτεχνική υποδομή του χώρου πρέπει να είναι επαρκής για την κάλυψη των αναγκών της εκπαιδευτικής-επιδεικτικής διαδικασίας. Ως ελάχιστες απαιτήσεις καθορίζονται η διαθεσιμότητα ενός ηλεκτρονικού υπολογιστή, ενός προβολικού μηχανήματος και η ύπαρξη πυρασφάλειας του χώρου. Επιπλέον θα πρέπει να προβλέπονται από τρεις (3) μέχρι είκοσι (20) θέσεις εκπαιδευόμενων. Για την ασφαλή παραμονή των εκπαιδευόμενων στο εσωτερικό του κτηρίου και στον περιβάλλοντα χώρο, πρέπει να πληρούνται οι προ- διαγραφές για την ασφάλεια και την υγιεινή των χώρων σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία.

β) Εκπαιδευτικές δραστηριότητες: Οι εκπαιδευτικές δραστηριότητες που μπορεί να αναπτύσσει το Πολυλειτουργικό Αγρόκτημα, είτε με ίδια μέσα, είτε σε συνεργασία με εκπαιδευτικά ή/και ερευνητικά ιδρύματα/ φορείς αφορούν ενδεικτικά, τα κάτωθι θεματικά πεδία: α) δράσεις πρόληψης ή προσαρμογής στην κλιματική αλλαγή, β) μέθοδοι και τεχνικές παραγωγής που μειώνουν το κόστος, μεταποίηση και εμπορία

γεωργικών προϊόντων, γ) δράσεις για τη βιώσιμη διαχείριση των φυσικών πόρων (έδαφος, νερό, ενέργεια κ.α.), δ) προστασία της βιοποικιλότητας και του περιβάλλοντος, ε) παρατήρηση άγριων ζώων, θηραμάτων και πτηνών, στ) μεσογειακή διατροφή, διατροφή και πρόληψη της υγείας, ζ) γευσιγνωσία κ.α. Η κατά έτος διαμόρφωση και υλοποίηση προγραμμάτων επίδειξης ή και εκπαίδευσης επί καινοτόμων δράσεων σε ένα πολυλειτουργικό αγρόκτημα, αρκεί για να χαρακτηριστεί ο προσανατολισμός ενός πολυλειτουργικού αγροκτήματος ως καινοτόμος.

7) Δραστηριότητες πρόληψης και προάσπισης της υγείας: Ένα πολυλειτουργικό αγρόκτημα δύναται να αναπτύσσει δράσεις που προάγουν την ισορροπημένη διατροφή και συμβάλλουν στην προάσπιση της υγείας του επισκέπτη.

Τέτοιες δράσεις μπορούν να αποτελέσουν:

α) η καλλιέργεια φυτών (π.χ. αρωματικών ή και φαρμακευτικών) που διακρίνονται για τις ιδιαίτερες, ευεργετικές για την υγεία, ιδιότητές τους,

β) η παροχή ισορροπημένων θρεπτικά γευμάτων που βασίζονται στο πρότυπο της Μεσογειακής διατροφής,

γ) η διοργάνωση σεμιναρίων για θέματα διατροφής και πρόληψης της υγείας του ανθρώπου.

8) Αθλητικές δραστηριότητες: Ένα πολυλειτουργικό αγρόκτημα δύναται να αναπτύσσει οργανωμένες αθλητικές δράσεις, όπως ιππασία, δράσεις πεζοπορίας/ποδηλασίας εντός διαδρομών φυσικού περιβάλλοντος, περιηγήσεις, εκμάθηση παραδοσιακών χορών, αθλοπαιδιές, χώρους ανάπτυξης δραστηριοτήτων (παιδικές χαρές, παιδότοποι κ.α.).

9) Συνεργασίες εμπορικού και πολιτισμικού χαρακτήρα: Ένα πολυλειτουργικό αγρόκτημα μπορεί για την εξυπηρέτηση των δράσεών του και την επίτευξη των στόχων του να αναπτύσσει συνεργασίες με:

α) γεωργικές ή/και κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις ή/ και Αγροτικούς Συνεταιρισμούς (ΑΣ), ή/και Ομάδες Παραγωγών με στόχο την ανταλλαγή γνώσεων, τεχνικών μεθόδων, την έκθεση μικρής κλίμακας τοπικών αγροτικών προϊόντων, την προβολή και προώθηση αυτών κ.α.,

β) επιχειρήσεις μεταποίησης και τυποποίησης αγροτικών προϊόντων, με στόχο την μεταποίηση, τυποποίηση και συσκευασία των παραγόμενων προϊόντων τους,

γ) παραγωγούς εγγεγραμμένους στο ΚΗΜΟ ή επαγγελματίες αγρότες εγγεγραμμένους στο ΜΑΑΕ για την επίτευξη των στόχων του πολυλειτουργικού αγροκτήματος.

δ) μουσεία, μνημεία, αρχαιολογικούς χώρους, με στόχο τη γνωριμία και την ανάδειξη των πολιτισμικών στοιχείων της περιοχής, τη γνωριμία με τις παραδοσιακές συνήθειες της καθημερινής ζωής των κατοίκων, τα ήθη, τα έθιμα και την ανάδειξη του αγροτικού πολιτισμού. Ένα πολυλειτουργικό αγρόκτημα δύναται να προσφέρει οργανωμένες επισκέψεις σε μουσεία, αρχαιολογικούς χώρους και άλλα, πολιτισμικού χαρακτήρα, μνημεία και να διοργανώνει εκδηλώσεις, σε συνεργασία με τους αρμόδιους, κατά περίπτωση, εμπλεκόμενους φορείς. Σε περίπτωση που οι συνεργασίες ενός πολυλειτουργικού αγροκτήματος δραστηριοποιούνται μόνο σε συνεργασίες πολιτισμικού και πολιτιστικού χαρακτήρα τότε ο προσανατολισμός του αγροκτήματος θεωρείται ως πολιτισμικός/πολιτιστικός.

10. Προστασία του περιβάλλοντος. Η λειτουργία και οι καθημερινές πρακτικές ενός πολυλειτουργικού αγροκτήματος θα πρέπει να συμβάλλουν στην προστασία του περιβάλλοντος και την ορθολογική χρήση των φυσικών πόρων. Απαραίτητη προϋπόθεση σε ό,τι αφορά τη γεωργική δραστηριότητα είναι να τηρούνται οι όροι πολλαπλής συμμόρφωσης. Η λειτουργία του πολυλειτουργικού αγροκτήματος θα πρέπει να αποσκοπεί στον περιορισμό των κύριων επιπτώσεων στο περιβάλλον που σχετίζονται με τον περιορισμό της κατανάλωσης της ενέργειας, του νερού και της παραγωγής απορριμμάτων. Απαραίτητη προϋπόθεση θεωρείται η παρουσία κάδων απορριμμάτων σε όλους τους χώρους του αγροκτήματος και σε ευδιάκριτα σημεία. Προαιρετικά, μπορούν να υπάρξουν και κάδοι ανακύκλωσης στους χώρους του πολυλειτουργικού αγροκτήματος καθώς και δεξαμενές συλλογής όμβριου ύδατος για περεταίρω χρήση εντός του αγροκτήματος ή/και εφαρμογή αρδευτικών συστημάτων με τα οποία επιτυγχάνεται οικονομία του νερού τουλάχιστον κατά 40% της αρδευόμενης έκτασης. Επίσης, τουλάχιστον το 50% των εν χρήση ηλεκτρικών συσκευών πρέπει να είναι ενεργειακής απόδοσης κατ' ελάχιστον Α κλάσης. Οι λαμπτήρες που χρησιμοποιούνται πρέπει να είναι οποιουδήποτε τύπου εξοικονόμησης ενέργειας κατ' ελάχιστον στο 50% του συνόλου των χρησιμοποιούμενων λαμπτήρων. Προαιρετικά ένα πολυλειτουργικό αγρόκτημα μπορεί να κάνει χρήση και ανανεώσιμων πηγών ενέργειας (π.χ. χρήση φωτοβολταϊκών κ.α). Σε περίπτωση που ένα πολυλειτουργικό αγρόκτημα εφαρμόζει συνδυαστικά (ταυτόχρονα): α) τις προ- αναφερόμενες κατ' ελάχιστον υποχρεωτικές καθώς και τις προαιρετικές προϋποθέσεις για την προστασία του περιβάλλοντος, β) η ενεργειακή απόδοση των κύριων κτηρίων που περιλαμβάνει είναι τουλάχιστον ενεργειακής απόδοσης Β' κατηγορίας, καθώς και γ) περιλαμβάνει δράσεις εκπαίδευσης σε περιβαλλοντικά θέματα, τότε ο προσανατολισμός του αγροκτήματος θεωρείται ως περιβαλλοντικός.

11. Σε κάθε πολυλειτουργικό αγρόκτημα επιτρέπεται η λειτουργία και εκμετάλλευση αγροτουριστικής μονάδας έως 10 δωματίων μέγιστης δυναμικότητας 40 κλινών,

σύμφωνα με τα ισχύοντα κάθε φορά νομικά και θεσμικά πλαίσια. Η εκμετάλλευση και λειτουργία μεγαλύτερου αριθμού δωματίων εμπίπτει αποκλειστικά στο πεδίο εφαρμογής του ν. 4276/2014.

** Οι ασφαλιστικές και συνταξιοδοτικές αρμοδιότητες του ΟΓΑ έχουν μεταφερθεί από 1-1-2017 στον ΕΦΚΑ (www.efka.gov.gr - Τηλεφωνικό κέντρο ΕΦΚΑ Αγροτών 213.15.19.100 – 200).*

Ο ΟΓΑ παρέμεινε ως αυτόνομος φορέας για όλες τις μη ασφαλιστικές και συνταξιοδοτικές αρμοδιότητες που είχε, τη χορήγηση μη ανταποδοτικών παροχών για ευαίσθητες κοινωνικές ομάδες του συνόλου του πληθυσμού, την ομάδα των ανασφαλιστών υπερηλίκων και των οικογενειών με παιδιά καθώς και τη διαχείριση του Λογαριασμού της Αγροτικής Εστίας.

Άρθρο 1 «Πεδίο Εφαρμογής – Ορισμοί»

1. Οι διατάξεις της παρούσας εφαρμόζονται στις επιχειρήσεις αγροτουρισμού.
2. Αγροτουρισμός είναι κατά την έννοια του άρθρου 28 του ν. 4276/2014 η ειδική μορφή τουρισμού υπαίθρου, η οποία αφορά την παροχή υπηρεσιών υποδοχής και φιλοξενίας ή και εστίασης σε χώρους λειτουργικά ενοποιημένους με αγροτικές εκμεταλλεύσεις, οι οποίες προσφέρονται συνδυαστικά με δραστηριότητες που σχετίζονται με την αγροτική παραγωγή, όπως και με την προστασία και ανάδειξη του φυσικού και ανθρωπογενούς αγροτικού τοπίου. Η δραστηριότητα του αγροτουρισμού συνδυάζεται υποχρεωτικά με την παραγωγή αγροτικών προϊόντων κατά την έννοια του άρθρου 2 περίπτωση ζ΄ του ν. 3874/2010, όπως ισχύει.
3. α. Οι επιχειρήσεις αγροτουρισμού ιδρύονται από εγγεγραμμένους στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων (ΜΑΑΕ). Συνοδεύονται υποχρεωτικά από υπηρεσίες υποδοχής και φιλοξενίας των επιχειρήσεων των υποπεριπτώσεων α΄, ββ΄, και γγ΄, της περίπτωσης α΄ και της περίπτωσης β΄ της παραγράφου 2 του άρθρου 1 του ν. 4276/2014 καθώς και καταλυμάτων των ως άνω επιχειρήσεων με παραδοσιακό ή διατηρητέο ή μνημειακό χαρακτήρα, μέγιστης δυναμικότητας μέχρι σαράντα (40) κλινών, με την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων που μπορεί να ισχύουν κάθε φορά και σύμφωνα με τις επιτρεπόμενες χρήσεις γης όπως αυτές ορίζονται στο π.δ. 59/2018 (Α΄ 114).
β. Δίνεται η δυνατότητα οι χώροι φιλοξενίας και διαμονής να χωροθετούνται από εγγεγραμμένους στο ΜΑΑΕ και σε ακτίνα 10 χιλιομέτρων από το αγρόκτημα ή την αγροτική εκμετάλλευση εντός Δημοτικής ή Τοπικής Κοινότητας μέχρι 5.000 κατοίκων.
4. Επιχειρήσεις αγροτουρισμού είναι οι εξής:
 - α) Τα Αγροκτήματα. Ως αγρόκτημα νοείται ο λειτουργικά ενοποιημένος με κατάλυμα χώρος, ο οποίος έχει αυτοτέλεια γηπέδου/οικοπέδου. Τα πολυλειτουργικά αγροκτήματα του άρθρου 52 του ν. 4235/2014 (Α΄ 32) δύναται να ενταχθούν στις επιχειρήσεις αγροτουρισμού και να τους χορηγηθεί Ειδικό Σήμα Αγροτουρισμού, εφόσον έχουν προηγουμένως αποκτήσει Ειδικό Σήμα Πολυλειτουργικού Αγροκτήματος.
 - β) Οι αγροτικές και οι μικτές αγροτικές εκμεταλλεύσεις, κατά την έννοια του άρθρου 2 παρ. 1 εδάφια δ΄ και ε΄ του ν. 3874/2010.

5. Μέσα σε όρια κτηνοτροφικών εγκαταστάσεων επιτρέπεται η ανέγερση μόνο μη κύριων καταλυμάτων, με την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων που μπορεί να ισχύουν κάθε φορά.

6. Για τα καταλύματα τηρείται η διαδικασία της γνωστοποίησης της αριθμ. 8592/2017 κοινής υπουργικής απόφασης «Απλούστευση της διαδικασίας έναρξης λειτουργίας τουριστικών καταλυμάτων» (Β' 1750).

7. Για καταστήματα υγειονομικού ενδιαφέροντος τηρείται η διαδικασία της γνωστοποίησης, της αριθμ. 16228/2017 «Απλούστευση και προτυποποίηση των διοικητικών διαδικασιών γνωστοποίησης λειτουργίας Καταστημάτων Υγειονομικού Ενδιαφέροντος, Θεάτρων και Κινηματογράφων» κοινή υπουργική απόφαση (Β' 1723).

8. Για κολυμβητικές δεξαμενές εντός τουριστικών καταλυμάτων τηρείται η διαδικασία της γνωστοποίησης της αριθμ. 7888/2017 « Απλούστευση πλαισίου λειτουργίας και χρήσης κολυμβητικών δεξαμενών» κοινή υπουργική απόφαση (Β' 1654).

9. Οι επιχειρήσεις αγροτουρισμού συνιστούν ιδιαίτερη κατηγορία επιχειρήσεων και καταχωρούνται ως τέτοιες στο Μητρώο τουριστικών επιχειρήσεων (ΜΗ.Τ.Ε.) του Υπουργείου Τουρισμού.

Άρθρο 2 «Άσκηση δραστηριοτήτων αγροτουρισμού»

1. Η αγροτουριστική δραστηριότητα εντός του αγροκτήματος αφορά την παροχή υπηρεσιών υποδοχής και φιλοξενίας ή και εστίασης. Στις περιπτώσεις που οι επιχειρήσεις αυτές παρέχουν υπηρεσίες εστίασης, χρησιμοποιούν και προσφέρουν υποχρεωτικά προς κατανάλωση προϊόντα από το Καλάθι Αγροτικών Προϊόντων, σύμφωνα με την παρ. 5 του άρθρου 28 του ν. 4276/2014, ή/και προϊόντα Οικοτεχνίας, όπως αυτά καθορίζονται στην παρ. 2 του άρθρου 56 του ν. 4235/2014, με την επιφύλαξη των διατάξεων για τα πολυλειτουργικά αγροκτήματα.

1.1 Οικοτεχνία: Στην περίπτωση που η αγροτουριστική επιχείρηση διαθέτει μονάδα τροφίμων οικοτεχνικής παρασκευής απαιτείται βεβαίωση εγγραφής του υπευθύνου της μονάδας στο Κεντρικό Ηλεκτρονικό Μητρώο Οικοτεχνίας (ΚΗΜΟ) του Υπουργείου Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων (ΥΠΑΑΤ). Για τους όρους και τις απαιτήσεις παραγωγής και διάθεσης τροφίμων οικοτεχνικής παρασκευής, καθώς και των διαδικασιών καταχώρισης των μονάδων αυτών στο ΚΗΜΟ, ισχύουν όσα ορίζονται στην με αριθμ. 4912/120862 υπουργική απόφαση (Α' 2468), όπως ισχύει.

1.2 Δραστηριότητες: Η αγροτουριστική επιχείρηση δύναται να προσφέρει αμιγώς αγροτικές δραστηριότητες για τους πελάτες της, εντός αυτής, όπως υπηρεσίες επίδειξης, ενημέρωσης, παρακολούθησης ή συμμετοχής σε δράσεις και δραστηριότητες που προωθούν την επαφή του επισκέπτη – τουρίστα με την αγροτική

ζωή, τη βιώσιμη αγροτική παραγωγή, τη γαστρονομία, τη γευσιγνωσία, την οινογνωσία και την προστασία της βιοποικιλότητας. Εάν οι επιμέρους αυτές δραστηριότητες ρυθμίζονται με ειδικότερες διατάξεις, εφαρμογή έχουν οι διατάξεις αυτές. Στην περίπτωση που το κατάλυμα δεν βρίσκεται στον ίδιο χώρο με το αγρόκτημα ή την αγροτική εκμετάλλευση, τουλάχιστον μία από τις ανωτέρω ενδεικτικά αναφερόμενες δραστηριότητες παρέχεται στο αγρόκτημα υποχρεωτικά.

1.3 Χώρος εστίασης- παρασκευής γευμάτων: Στην περίπτωση που η αγροτουριστική επιχείρηση διαθέτει χώρο εστίασης και παρασκευής γευμάτων πρέπει να πληρούνται οι προδιαγραφές υγιεινής και ασφαλείας σύμφωνα με την ισχύουσα νομοθεσία.

1.4 Χώρος εκπαίδευσης/επίδειξης/παρακολούθησης: Η κτιριακή υποδομή και η υλικοτεχνική υποδομή του χώρου πρέπει να είναι επαρκείς για την κάλυψη των αναγκών της εκπαιδευτικής – επιδεικτικής διαδικασίας.

Άρθρο 3 «Διαδικασία Χορήγησης Ειδικού Σήματος Αγροτουρισμού (Ε.Σ.Α.)»

1.1. Οι αγροτουριστικές επιχειρήσεις λειτουργούν με Ειδικό Σήμα Αγροτουρισμού (Ε.Σ.Α.) που εκδίδεται από την οικεία Περιφερειακή Υπηρεσία Τουρισμού (Π.Υ.Τ.) του Υπουργείου Τουρισμού. Πρότυπο του Ε.Σ.Α. περιλαμβάνεται στο άρθρο 6.

1.2 Το Ε.Σ.Α. χορηγείται εφάπαξ με τους όρους ότι α) καθ' όλη τη διάρκεια της λειτουργίας της επιχείρησης βρίσκονται σε ισχύ οι άδειες των επιμέρους εγκαταστάσεων β) τα δικαιολογητικά των οποίων η ισχύς λήγει αντικαθίστανται υποχρεωτικά προ της λήξης τους, άλλως το Ειδικό Σήμα αναστέλλεται αυτοδίκαια.

1.3 Οποιαδήποτε αλλαγή στο φυσικό ή νομικό πρόσωπο που διαχειρίζεται την αγροτουριστική επιχείρηση συνεπάγεται έκδοση νέου Ε.Σ.Α. με μόνη την υποβολή των δικαιολογητικών α', β', και γ' ή δ' ή ε' (κατά περίπτωση), στ' της υποπαραγράφου 1.5 του παρόντος άρθρου, και την απόδειξη κατάθεσης παραβόλου ίσου με το 20% του αρχικού ποσού.

1.4 Για τη χορήγηση του Ε.Σ.Α. υποβάλλονται τα κάτωθι δικαιολογητικά:

α) Αίτηση-Δήλωση η οποία επέχει θέση υπεύθυνης δήλωσης σύμφωνα με το άρθρο 8 του ν. 1599/1986, στην οποία αναγράφονται τα στοιχεία του αιτούντος φυσικού ή νομικού προσώπου, ο Αριθμός Φορολογικού Μητρώου (ΑΦΜ) και η Δημόσια Οικονομική Υπηρεσία (ΔΟΥ) στην οποία υπάγεται και στην οποία έχει γίνει έναρξη δραστηριότητας με βάση τον ΚΑΔ 55.90.14.

Στην υπεύθυνη δήλωση δηλώνονται υποχρεωτικά οι δραστηριότητες εκπαίδευσης/ επίδειξης/ παρακολούθησης) που πραγματοποιούνται εντός της αγροτικής εκμετάλλευσης, σε περίπτωση που το κατάλυμα βρίσκεται εκτός αυτής. Εάν

μεταβληθεί κάποια από τις δηλωθείσες δραστηριότητες η επιχείρηση υποβάλει νέα Υπεύθυνη Δήλωση.

β) Αντίγραφο ποινικού Μητρώου γενικής χρήσης του αιτούντα (εκπρόσωπο του φορέα διαχείρισης ή μισθωτή), από το οποίο να προκύπτει ότι ο αιτών δεν έχει καταδικαστεί αμετάκλητα για κακούργημα. Το δικαιολογητικό αναζητείται υπηρεσιακά εφ' όσον εκδίδεται από ημεδαπή αρχή. Φυσικά πρόσωπα που έχουν την ιθαγένεια άλλου κράτους υποβάλλουν ισοδύναμο έγγραφο που έχει εκδοθεί από αρμόδια δικαστική ή διοικητική αρχή του κράτους με το οποίο βεβαιώνεται η μη αμετάκλητη καταδίκη για κακούργημα. Αν στη χώρα καταγωγής ή προέλευσης δεν προβλέπεται η έκδοση εγγράφου ισοδύναμου προς το απόσπασμα ποινικού Μητρώου, τούτο είναι δυνατόν να αντικατασταθεί από ένορκη βεβαίωση ή, για τα κράτη που δεν υφίσταται τέτοια, από υπεύθυνη δήλωση, η οποία υποβάλλεται από τον ενδιαφερόμενο ενώπιον της αρμόδιας δικαστικής ή διοικητικής αρχής ή κατά περίπτωση ενώπιον συμβολαιογράφου της χώρας καταγωγής ή προέλευσης, οι οποίοι χορηγούν βεβαίωση περί παροχής της ένορκης βεβαίωσης ή της υπεύθυνης δήλωσης. Το αντίγραφο του ποινικού Μητρώου γενικής χρήσης, καθώς και τα ανωτέρω έγγραφα υποβάλλονται εντός τριών μηνών από την ημερομηνία έκδοσης τους.

γ) Βεβαίωση εγγραφής στο Μητρώο Αγροτών και Αγροτικών Εκμεταλλεύσεων (ΜΑΑΕ) του ν. 3874/2010, η οποία ανανεώνεται με ευθύνη του επιχειρηματία μέχρι 30 Ιουνίου κάθε έτους.

δ) Σε περίπτωση που ο αιτών διαθέτει πολυλειτουργικό αγρόκτημα του άρθρου 52 του ν. 4235 / 2014 (Α' 32), προσκομίζεται το Ειδικό Σήμα Πολυλειτουργικού Αγροκτήματος.

ε) Τίτλοι ιδιοκτησίας ή συμφωνητικό μίσθωσης, εφόσον πρόκειται για μισθωμένη επιχείρηση, για το σύνολο της έκτασης που αναπτύσσεται η αγροτουριστική δραστηριότητα με επισυναπτόμενο διάγραμμα της περιοχής (σκαρίφημα ή αποτύπωση χάρτη).

στ) Αντίγραφο της Ενιαίας Αίτηση Ενίσχυσης του αιτούντα, κατά το χρόνο υποβολής του αιτήματος χορήγησης Ε.Σ.Α.

ζ) Αντίγραφο της γνωστοποίησης λειτουργίας του καταλύματος.

η) Αντίγραφο της γνωστοποίησης λειτουργίας των καταστημάτων υγειονομικού ενδιαφέροντος (κ.υ.ε) και κολυμβητικών δεξαμενών, εάν υπάρχουν.

θ) Πιστοποιητικό απεντόμωσης και μυοκτονίας για τους κύριους και αποθηκευτικούς χώρους εντός του αγροκτήματος ή της αγροτικής εκμετάλλευσης.

ι) Βεβαίωση εγγραφής στο ΚΗΜΟ σε περίπτωση οικοτεχνικής μεταποίησης.

κ) Οποιαδήποτε κατά περίπτωση εν ισχύ άδεια λειτουργίας ή την υποβληθείσα στον αρμόδιο φορέα αίτηση ανανέωσης αυτής ή πιστοποιητικό από το αρμόδιο επιμελητήριο σε περίπτωση που βάσει νόμου δεν απαιτείται άδεια λειτουργίας, για κάθε άλλη επιμέρους υποκατηγορία – δραστηριότητα.

ια) Απόδειξη κατάθεσης παραβόλου ύψους 300 €.

Το ως άνω παράβολο κατατίθεται υπέρ Ελληνικού Δημοσίου σε οποιαδήποτε Δ.Ο.Υ. στον Κ.Α.Ε. 3741.

ιβ) Βεβαίωση του οικείου Δήμου στην οποία βεβαιώνεται ότι ο πληθυσμός της Δημοτικής ή Τοπικής Κοινότητας στην οποία ανήκει το κατάλυμα, είναι μικρότερος των 5.000 κατοίκων, στις περιπτώσεις που το κατάλυμα βρίσκεται εκτός του αγροκτήματος ή της αγροτικής εκμετάλλευσης.

Όταν η επιχείρηση ασκείται από νομικό πρόσωπο, τα ανωτέρω δικαιολογητικά υποβάλλονται από το νόμιμο εκπρόσωπο της επιχείρησης. Επίσης υποβάλλονται ως δικαιολογητικά και τα έγγραφα που αποδεικνύουν τη νόμιμη σύσταση και λειτουργία του νομικού προσώπου.

1.5 Η ΠΥΤ χορηγεί Ε.Σ.Α. εντός είκοσι οκτώ (28) ημερών από την προσήκουσα υποβολή των παραπάνω δικαιολογητικών. Αν παρέλθει άπρακτη η ανωτέρω προθεσμία τεκμαίρεται η χορήγηση του Ε.Σ.Α., σύμφωνα με την παρ. 4 του άρθρου 14 του ν. 3844/2010 (Α' 63) και ο αιτών μπορεί να ζητήσει σχετική βεβαίωση από την ΠΥΤ.

Άρθρο 4 «Κυρώσεις»

1. Το Ειδικό Σήμα Αγροτουρισμού είναι αόριστης ισχύος. Τα δικαιολογητικά των οποίων η ισχύς λήγει αντικαθίστανται προ της λήξης τους, άλλως η ισχύς του Ε.Σ.Α. αναστέλλεται αυτοδίκαια. Το Ειδικό Σήμα επαναχορηγείται όταν υποβληθούν προσηκόντως τα δικαιολογητικά που έληξαν. Ειδικότερα για τη βεβαίωση εγγραφής στο ΜΑΕΕ ισχύουν τα αναφερόμενα στην περ. Γ της παρ.1.5 του άρθρου 3.

2. Σε περίπτωση διαπίστωσης παράβασης των διατάξεων της παρούσας Κοινής Υπουργικής απόφασης ή παράβασης της κείμενης τουριστικής νομοθεσίας επιβάλλεται από τον Προϊστάμενο της οικείας Περιφερειακής Υπηρεσίας Τουρισμού χρηματικό πρόστιμο από 500,00 € έως 5.000,00 € ευρώ.

3. Σε περίπτωση διαπίστωσης διαφήμισης καταλύματος με χρήση του όρου «αγροτουριστικό» ή «αγροτουρισμός», χωρίς να έχει προηγουμένως χορηγηθεί Ε.Σ.Α., επιβάλλεται από τον Προϊστάμενο της οικείας Περιφερειακής Υπηρεσίας Τουρισμού χρηματικό πρόστιμο ύψους από χίλια (1.000) έως πέντε χιλιάδες (5.000) ευρώ.

4. Κατά των αποφάσεων επιβολής χρηματικού προστίμου χωρεί προσφυγή ενώπιον της Επιτροπής Προσφυγών του άρθρου 4 παρ. 6 του ν. 3270/2004, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει.

Άρθρο 5 «Μεταβατικές Διατάξεις»

Επιχειρήσεις που δραστηριοποιούνται, κατά την ημερομηνία δημοσίευσης της παρούσας, στον τομέα του αγροτουρισμού, υποχρεούνται να αποκτήσουν Ε.Σ.Α μέχρι 31.12.2019.

Άρθρο 6 «Ειδικό Σήμα Αγροτουρισμού»

Το Ειδικό Σήμα Αγροτουρισμού το οποίο χορηγείται από τις Περιφερειακές Υπηρεσίες Τουρισμού (Π.Υ.Τ) είναι το ακόλουθο:

